

פרשת ויקרא - זכור תשפ"ב | עלון מס' 5

מאת הרב אהרן לוי

פרשה בארבע

שלחה 1<2<10<6

רוצים אמריקה? זהירות!

תאר לעצמך שהיינו נפגשים, והייתי מצליח לשכנע אותך לא לעזוב את הישיבה, היית כאן היום? הייתה לך קהילה? היית מציל את הילדים של הקב"ה מהתבוללות?

להקב"ה היו תכניות בשבילך. לא סתם הוא מחלק כשרונות לאנשים. וכנראה שבשביל להגשים את התכניות שבשבילם אתה כאן, היית צריך לעבור דרך שבלעדיה לא היית מסכים להגיע לפה. אולי בגלל זה לא נפגשנו. כדי שדווקא אתה תגיע לכאן, וזה כתוב בפרשת השבוע.

בפרשת ויקרא, הקב"ה קורא למשה לאוהל מועד כדי לדבר איתו שנאמר: "ויקרא אל משה וידבר השם אליו מאהל מועד לאמר".

ועל זה כתב רש"י: "לאמר - צא ואמור להם דברי כבושין. שבבילכם הוא נדבר עמי". אלא שכאן עולה שאלה.

האם משה לא היה ראוי שידבר אתו הקב"ה? האם רק בשביל עם ישראל זכה משה לדבר עם ה'? למה להגיד לבני ישראל שה' מדבר אתו בזכותם? והתשובה לכך מופיעה בהמשך.

כשהקב"ה מצווה על הכהנים להבעיר את האש על המזבח, נאמר: "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח וערכו עצים על האש", ועל זה שואל רש"י שאלה.

למה הכהנים צריכים להבעיר את האש על המזבח, והרי האש היתה יורדת מהשמיים? עונה רש"י "אע"פ שהאש יורדת מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט".

אלא שזה לא עונה על השאלה כי השאלה היא למה זו מצווה? אם יורדת אש מהשמיים בשביל הכהנים צריכים גם להדליק? והתשובה היא - אתה.

כשהקב"ה אומר למשה לומר לבני ישראל שבגללם הוא מדבר אתו, הקב"ה מלמד אותנו, שגם אם אדם מגיע למדרגה של משה, זה עדיין לא אומר שהקב"ה ידבר אתו, ושכדי שזה בכל זאת יקרה צריכה להיות סיבה, והסיבה היא - בני ישראל.

משה אמנם הגיע בכוחות עצמו למדרגה שהוא ראוי לנבואה, אבל לנבואה הוא זכה רק בשביל עם ישראל, וכאן גם אתה נכנס לתמונה.

תחשוב רגע. הקב"ה רוצה שיצחק יסע לאמריקה בשביל לדאוג לילדים שלו, אלא שיצחק, לא רק שלא מתכנן על זה, הוא גם לא רוצה להיות משה רבנו? אז הקב"ה עושה לו סיבוב בשביל עם ישראל.

שנראה כמו קבצן, ורוצה להיפגש עם הקונסול ככה סתם? בלי הזמנה?

הוא צחק לי בפנים ואמר שצריך למלא טפסים, ושבעוד כמה חודשים ישלחו לי בדואר הזמנה לראיון, אבל אני התעקשתי. עד היום אני לא ידוע למה.

תגיד לקונסול, אמרתי לו, שיצחק פה בחוץ, ושהוא אמר לי להגיע אליו.

אחרי שתי דקות הוא חזר אלי ואמר לי לבוא אתו. עקפנו את כל התור הענק ונכנסתי למשרד של הקונסול שישב מאחורי השולחן וחיך בערמומיות.

ידעתי שתבוא הוא אמר. מהרגע שראיתי אותך קלטתי שאתה מבוזבז פה. אתה בחור כשרוני יצחק. אין לך מה לחפש כאן. אולי אתה רוצה לנסוע לאמריקה. שם לפחות תוכל לעשות כסף עם הכישרון והחוצפה שלך.

כשאמרתי לו שמתאים לי לנסות רק שאין לי ויזה, הוא ביקש שאמתין רגע ואחרי עשר דקות הייתי עם ויזה בדרכון. נשמע אולי הזוי אבל למחרת הייתי בארצות הברית.

נכון שמואל אמר לך שאנחנו מכירים? עכשיו אסביר לך איך למרות שזו הפעם הראשונה שאנחנו נפגשים, אנחנו בכל זאת מכירים.

לפני שעזבתי את הישיבה, אמר לי אחד החברים שלפני שאני עוזב כדאי לי להיפגש אתך. אבל אחרי ששמעתי כמה הרצאות שלך, החלטתי שלא מתאים לי. היום אני יכול להגיד לך שפחדתי שתצליח לשכנע אותי ולא רציתי, כי הראש שלי כבר היה בדרום אמריקה.

אבל כשהגעתי לארצות הברית, אתה חזרת לחיים שלי. מהר מאוד הבנתי שהחומר והכסף לא ממלאים אותי, ונזכרתי בהרצאות שלך, והתחלתי להקשיב להרצאות.

היום אני רב קהילה ובשיעורים שאני מוסר אני משתמש בשיעורים ששמעתי ממך.

כשהרב יצחק סיים את הסיפור, שתקתי מהתרגשות, והרב יצחק המשך.

כעת שאנחנו נפגשים אהרן, אני רוצה לשאול אותך שאלה באמונה.

לא שיש לי ספיקות, אבל שאלה אחת לא נותנת לי מנוחה, למה למה הייתי צריך לעבור את כל זה? למה הקב"ה לא הפגיש בינינו כשעוד הייתי בישיבה, וכך הייתי חוסך מעצמי את כל הסיבוב הזה?

בדיק בגלל מי שאתה, ענית לו.

כשהייתי בארצות הברית לסבב הרצאות, התארחתי אצל שמואל שאיתו אני בקשר כבר הרבה שנים, והוא ביקש ממני שאפגש עם הרב יצחק.

הוא עושה כאן פלאי פלאות, סיפר לי שמואל. הוא הקים כאן קהילה יפה, ויש כאן הרבה ישראלים שבלעדיהם כבר מזמן היו מתבוללים, וחוף מזה, הוא אמר לי שהוא מכיר אותך מצוין.

כשנפגשנו, שאלתי הרב יצחק מאיפה אנחנו מכירים, ובמקום לענות הוא סיפר לי את סיפור חייו.

אני אמנם רק בן 30 פלוס, אבל בנתיים הספקתי מה שאחרים לא מספיקים ב60 שנה.

כשהייתי בחור, למדתי בישיבה מאוד נחשבת בירושלים, והייתי מהיותר מוצלחים בישיבה. הייתי חריף ושקדן והרבנים בישיבה מאוד אהבו אותי, אלא שהבחור שהם לא באמת הכירו היה אני.

כלפי חוץ הייתי נראה למדן, אבל מסיבות שונות, בתוך תוכי הייתי כל כך ממורמר, עד שהפסקתי לקיים מצוות כבר בישיבה. ללמוד גמרא המשכתי כי אהבתי ללמוד, אבל שבת לא שמרתי וגם תפילין לא הנחתי. אפילו כעת לא נעים לי לומר את זה, אבל הייתי עושה עבירות פשוט רק כדי להכעיס. אפילו ביום כיפור לא צמתי. מבחוץ הייתי בחור כשרוני ולמדן נוצץ ומוצלח אבל מבחוץ, אבל בפנים הייתי כופר.

יום אחד שכבר לא הייתי יכול יותר, הודעתי להורים שלי שזהו. עזבתי את הישיבה, עזבתי את הבית, עזבתי את התורה ואת המצוות, וגם את הארץ, קניתי כרטיס לכיוון אחד ונסעתי לחפש את עצמי בדרום אמריקה ובמזרח. עם מי לא הסתובבתי. עם תרמילאים ישראלים וגם עם לא יהודים, עם נודדים מפוקפקים, אבל למרות שמצוות לא עשיתי, ללמוד אף פעם לא הפסקתי.

באחד הימים פגשתי בדרום אמריקה בארוחת ערב את הקונסול האמריקאי באותה מדינה ומצאתי חן בעיניו. אחרי שדיברנו קצת אמרתי לו בפרצוף שאני כבר התרגלתי לרמאים ושקרנים ושאני לא מאמין לו שהוא הקונסול, אבל במקום להיעלב, הוא צחק והזמין אותי אליו למשרד, רק כדי שאראה שהוא לא משקר.

חודשיים אחר כך, הגעתי לקונסוליה ואמרתי לפקיד בכניסה שאני מעוניין להיפגש עם הקונסול. אתה אולי לא מבין אהרן, אבל באותה מדינה נחשלת, אנשים מחכים בתור חודשים כדי לנסות להשיג ויזה לארצות הברית, פתאום מגיע בחור

בפרשת השבוע התורה מלמדת שכדי שאדם יהיה נביא לא מספיקה האש שהוא מדליק, צריך שתירד גם אש מהשמיים, והיא יורדת רק בשביל עם ישראל.

זה כנראה גם הסיפור שלך.

למרות כל מה שעברת, לא הפסקת ללמוד תורה והאש שנדלקה בך בישיבה לא כבתה. מצד שני גם עם ישראל צריך אותך ולכן ירדה אש מהשמיים והבעירה אותך מחדש.

אמנם חיללת שבת, וגם לא אכלת כשר, אבל את האש לא כיבית, וכשהדלקת אותה ירדה לך אש מן השמיים, רק עם כמה הבדלים. במשכן הכהנים הדליקו את האש, ופה אתה הדלקת, ובמשכן האש הדליקה את העצים ובמקרה שלך

את הקונסול.

אתה מבין הרב יצחק? כולנו באים לעולם עם ארגז כלים. לכל אחד מאתנו יש תפקיד שהועידה לו ההשגחה. אבל כדי שתירד לו אש מהשמיים כדי ליישם אותו נדרשים שני תנאים. אחד, שהוא ידליק אש בעצמו ולא יחכה לאש של ההשגחה, והשני, שזה יהיה בשביל הילדים של הקב"ה.

כשסיימתי לדבר, הטלפון של הרב יצחק צלצל, והוא התנצל ואמר שהוא צריך לזוז כי אנשים מחכים לו לשיעור.

כשהוא שאל למה אני צוחק אמרתי לו, שההבדל בין האש שלנו לאש של הקב"ה, הוא, שכשהקב"ה מדליק את האש, היא לא נכבית לעולם.

שאלות ותשובות

שלוחה 1<2<4

סבל אצל בעלי חיים - מדוע?

שאלה: אתה שואל, שהלא הקב"ה הוא טוב ומטיב. וא"כ מדוע ברא הקב"ה בעולם בעלי חיים שטורפים זה את זה. ובכלל, למה יש סבל בעולם? אז מילא על בני אדם אפשר לומר "הרעתי את מעשי וקיפחתי את פונסתי", כי אנחנו בעלי בחירה. אבל בעלי חיים שאינם בעלי בחירה למה מועיל הסבל שלהם?

תשובה: רבי יהודה הלוי בספר הכוזרי כותב: שאנחנו יכולים לשאול שאלות מאותה נקודה שהבורא מתגלה לעינינו. אנחנו לא יכולים לשאול על הבורא שאלות מאותה נקודה אחרות. והוא נותן דוגמא, למה לא נשאל למשל מדוע ברא הקב"ה את הבהמה עם ארבע רגליים למה לא ברא אותה עם חמש? אומר רבי יהודה הלוי, שאנחנו לא יכולים לשאול שאלות על "למה" הבורא עשה, כי כשאנחנו שואלים למה הבורא עשה אנחנו מנסים לדעת דעת בוראנו, ואין יכולת בידי האדם לדעת דעת בוראו. כל מה שאנו יכולים לדעת על רצונו של הקב"ה זה רק מהגילויים של הקב"ה בעולם וממה שהוא כתב בתורה. כלומר, כיון שהבורא ברא את הנבראים אנחנו יכולים דרך הבריאה הזאת ללמוד על רצונו ה' רק מאותה נקודה ואילך. אמנם התשובה הזו בלתי מספקת אותנו אבל זאת התשובה האמיתית ביותר.

דבר נוסף, המקובלים מלמדים אותנו שמי שמסתכל על העולם בעין חומרית בלבד השאלה הזו היא שאלה זניחה ביחס לשאלות אחרות הרוות גורל הרבה יותר. למשל, אם הבורא ברא את הנבראים כדי להיטיב להם אז מדוע הם מתים? מדוע הם מתים רק כאשר הם מתחילים לקצור את הפירות כשיש להם ילדים נכדים ונינים? ועוד הרבה שאלות מהסוג הזה. אומרים המקובלים, מי שמסתכל על התמונה באופן חלקי אינו יכול לקבל תשובה מלאה לשאלה הזו. זה בערך כמו אדם שמסתכל על תמונת רקמה מהצד הפוך שלה. הוא רואה ערימה של חוטים וקשרים לא מסודרים ואז אומרים לו שהוא צריך להאמין שיש פה סדר מופתי כי מי שרקם את הרקמה הזאת הוא אומן גדול מאוד. ואז הוא יגיד להם שאולי מי שרקם את זה הוא אומן גדול אבל אולי קרתה תקלה כי ממש אין פה סדר ברקמה הזו. אלא שמיד אנחנו נהפוך לו את התמונה והוא יראה שהכל מסודר בסדר מופתי.

המקובלים מלמדים אותנו שכדי לשאול שאלות על הבורא צריך לראות את התמונה השלמה. והתמונה השלמה לא רק שהיא לא רק חומרית היא בעיקר לא חומרית. למשל, כל התפיסה של האדם על הטוב והרע על התענוג והסבל תשתנה באחת אם חז"ל צדקו באשר לשאלות מאין באת

ולאן אתה הולך. היחס למוות, האם המוות הוא סוף או האם הוא רק התחלה. היא לא שאלה פילוסופית היא שאלה שיכולה להשפיע על כל מהלך החיים של האדם. ולכן, מי שלא מאמין בהישארות הנפש ובטוח שאין שום דבר כמו שהוא בטוח שאין שום דבר בכל מה שהוא לא יודע, אז בסדר. אבל מי שלא יודע אם יש הישארות הנפש או לא הוא במצוקה נוראה כי זה ממש משפיע על הנכונות להשקיע, על מה עיקר ומה טפל בחיים.

א"כ בחזרה לשאלה, אם בעלי החיים היו גוש בשר היינו יכולים לשאול למה באמת טורפים בעל חיים זה את חברו. אבל כיון שאנחנו יודעים שעל פי דברי האר"י הקדוש ועל פי דברי המקובלים פעמים שנשמות בני האדם מתגלגלות בבעלי החיים וההתייחסות שיש לנפש בחיי בעל החיים ובמותו היא סוג של תיקון. המקובלים מלמדים אותנו שכשאדם שוחט בהמה הוא צריך לכוון להעלות אותה בניצוץ הנשמה שבה מדרגת חי לדרגת מדבר.

תשובה שלישית. המושג אכזריות ורחמים הוא לא שלילי ולא חיובי. אדם אכזר הוא לא אדם שלילי ואדם רחמן הוא לא אדם חיובי. מה שקובע את החיוביות או השליליות באכזריות וברחמים זו התועלת או הנזק שנגרמים מהם לבני האדם. כשאדם רחמן במלחמה הוא מסכן את חיי החברים שלו. כשאדם רחמן על ילדיו ולא מעורר אותם בבוקר ללכת ללמוד הוא מתאכזר אליהם. כלומר, לפעמים האכזריות היא שלילית ולפעמים היא חיובית. כשהאכזריות תואמת את הצו האלוקי של האדם או את המערכת הערכית, אם הוא לא אדם מאמין, האכזריות הזאת היא חיובית. כשאנחנו מקשים את ליבנו לתחנוניו של פושע אנחנו נוהגים באכזריות אך זו אכזריות חיובית כי אנחנו מגינים על החברה מפני אחרים שינהגו כמותו. כלומר האכזריות והרחמים הם לא טובים ולא רעים הם תלויים בשאלה על פי אילו ערכים אני מפעיל את הרגשות שלי. חז"ל מלמדים את זה בפרקי אבות כשהם אומרים אם אין תורה אין דרך ארץ. חז"ל ידעו שיש בני אדם מנומסים בעולם. וחז"ל ידעו שאפשר להיות בן אדם נח ובעל דרך ארץ וטוב לבריות גם בלי תורה, חז"ל מלמדים את זה במפורש. חז"ל מתכוונים לומר במושג "אם אין תורה אין דרך ארץ" שכשהדרך ארץ לא מושתתת על הקוד התורני היא מסוכנת מאוד כי היא יחסית. לכן כשאנחנו מסתכלים על בעלי חיים ורואים בעל חיים שטורף את חבריו אנחנו מסתכלים על המציאות הזאת בעיניים המוסריות של בני אדם שכפופים לסולם ערכי. לבעלי חיים אין ערכים ולכן לבעלי חיים אין הבדל בין רחמים לאכזריות.

בשעת האזנה לקבצים במערכת ניתן להשאיר תגובות ע"י הקשת כוכבית 6 וכן לאזין לתגובות ע"י הקשת כוכבית 7

לדירוג האזנות וכן להאזנה לדירוגים הקישו בשעת השמעת הקובץ כוכבית 5

שלוחות מאגר השיעורים

- 1 יסודות האמונה
- 2 זוגיות וחינוך
- 3 השקפה יהודית
- 4 שאלות ותשובות
- 5 משמעות הסבל והנסיגות
- 6 סדרות
- 7 תנ"ך ותורה שבע"פ
- 8 נושאים שונים
- 9 שיעורים לפי ספרים
- 10 פרשה בארבע
- 11 שבת ומועדי השנה
- 12 הקטואליה ויהדות

הרשמה לשלוחת המנויים

מסלול א'
18 ש"ח לחודש
מסלול ב'
180 ש"ח לשנה
ניתן להרשם כמנוי בשלוחה 7 בתפריט הראשי

לתרומות עבור הפצת העלון חייגו 077-430-9790 והקישו * בתפריט הראשי

או חייגו 054-859-3167 בין השעות 13:30-15:30

לקבלת פירוט השלוחות שלחו מייל לכתובת b0774309790@gmail.com

עלון זה מופץ לזכות

שמואל מאיר בן רחל צפורה בת אסתר מרים בת אסתר

לע"נ

אברהם בן לטיפה מרגלית בת רחל

לרפואה

בת שבע גאולה בת יעל חיה אסתר בת רחל

ניתן ליצור איתנו קשר בטלפון: 054-859-3167

או במייל בכתובת: s05485931@gmail.com

או ע"י השארת הודעה במערכת בשלוחה 9 בתפריט הראשי

ובלכתך
אמונה בכל דרך